Sayısı Her Yerde 3 Kuruş

KURUN

20 - 3 üncü Yıl • Sayı 6829 - 769 • ÇARŞAMBA 13 İkincikânun 1937

Rüştü Aras
Dün Parti gurupunda
izahat verdi

— İkinci sayıfada —

Bugünkü sayımız
ilâvemizle beraber
18
SAYIFA

Hatayda Büyük Bir Nümayiş Yapıldı

5000 Türk Ayyıldız etrafında

Reyhaniyedeki çarpışmalarda Türklerden 3 kişi öldü, 8 yaralı var

TEZAHÜRAT DEVAM EDİYOR

9 ikincikânunda Reyhaniyede Türklerin büyük tezahüratı devam ederken Amuk köylerinde de binlerce Türk saatlerce devam eden tezahüratta bulunmuşlardır

Bitaraf müşahitler Belanda iken kesif bir ahali kütlesi müşahitlerin bulunduğu binanın civarında toplanarak, "Yaşasın Atatürk! Yaşasın müstakil Hatay!„ diye bağırışmışlar ve tezahüratta bulunmuşlardır.

Müşahitler ikincikânunun onuncu günü Reyhaniyeye gelmişlerdir. Hayetin Reyhaniyeye geleceğinden Türkler haberdar edilmemişler, buna mukabil Süriyelilerin hazırlanmasına çalışmışlar ve Sancak hududu hari.

Sonu. Sa. 2 Sü. 4)

Antakya, 12 (A.A.) — Havas ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Türkler bugün büyük bir mukabil nümayiş tertip ettiler. Kamyonlarla dağlardan indirdikleri 5000 köylü Türk ay yıldızlarla sokaklardan geçtiler. Dün köylerine avdet edememiş olan dağlı Araplar bugün hükûmet vasıtalarile köylerine iade edilmişlerdir. Çarşılar kapalıdır. Yalnız ahalinin iaşesine hizmet eden birkaç dükkân açıktır.

YENİ KUVVETLER SEVK OLUNUYOR

Sancaktan aldığımız haberlerde Sancağa hariçten kuvvetler gönderildiği bildirilmektedir. Halepten de Reyhaniyeye kuvvetli jandarma müfrezesi gönderilmiş ve kasabalardaki silâhlı kuvvetler de takviye edilmiştir.

ŞAPKA GİYENLERE KARŞI

Sancağın muhtelif şehirlerinde ve dağlarındaki aşiretler arasında şapka giyenlerin adedi çoğalmaktadır. Buna karşı Fransızlar bazı yobazları ileri sürerek aşiretler arasında irtica tahrikâtı yapmaktadırlar. Buna rağmen bu inkilâp hareketinin önüne geçilememektedir. Hannan aşiretlerinden yeniden bin kişi şapka giymiştir.

Paristeki temaslar

Dün Fransız Hariciye Nazırı Sovyet elçisile, Müsteşar da elçimizle görüştü

Paris, 12 (Hususî) — Fransız Hariciye Nazırı B. Delbos bugün Sovyetler Birliği büyük elçisi B. Potemkin'i kabul etmiştir.

Diğer taraftan hariciye müsteşarı B. Vienot, büyük elçimiz B. Suat Davaz'la uzun bir görüşme yapmıştır.

Mesele neden çıktı?

Fransız gazetelerinin "İskenderun meselesinin ortaya çıkması Fransanın Türkiyeye düşman olan İtalya ile anlaşmış olması neticesidir„ tarzındaki neşriyatını tebessümle karşılıyoruz. Çünkü:

Bugün Türk-İtalyan münasebatı Türk-Fransız münasebatından daha çok dostanedir

Fransızlar İskenderun meselesinin neden çıkmış olduğunu hâlâ bir türlü anlıyamıyorlar. On beş sene evvel bu mesele ne şekilde ise bugün gene öyle imiş. Suriye ile yapılan muahede ancak üç sene sonra meriyete geçeceğine göre İskenderunda idarî bir değişiklik olması ancak o vakit mevzuubahsolabilirmiş. Hal böyle olunca Türklerin birdenbire alevlenerek İskenderun için istiklâl istemelerinde başka sebepler bulunmak lâzım gelirmiş. İşte bazı Fransız gazeteleri bu türlü sebepleri ararken şöyle diyorlar:

— *Türklerin İskenderun meselesini*

ASIM US

(Sonu: Sa. 2 Sü. 3)

Nuri Conker

Hayata gözlerini yumarken

Son nefesine kadar Atatürk'ü andı

Aziz ölünün cenazesi bugün Ankarada büyük merasimle kaldırılıyor

Büyük Milet Meclisi Reis Vekili ve Gaziantep mebusu Nuri Conkerin acıklı ölüm haberini dün vermiştik.

Memleketin büyük kıymeti olan Nuri Conkerin ölümüne tekaddüm eden günlerde geçirdiği buhranları ve ıztıraplı dakikaları; doktorları şöyle anlatıyorlar:

(Sonu: Sa. 2 Sü. 1)

Hatay davamız etrafında Amerikan ve İngiliz gazeteleri ne yazıyorlar?

(Yazısı 3 üncü sayıfada)

Antakyada Türkler nümayiş esnasında

KURUN ilâveleri

Bugün gazetenizin içinde 41 inci sayımızı bulacaksınız

BU SAYIDA:

insanlığın en büyük icatlarından biri

Makine Adam

Yelkenliler kaybo'uyor

Bugünün en mühim meselelerinden biri:

iniyor mıyız, çıkıyor mıyız?

Ayrıca:

Propagandada muvaffak olabilmek için

Yazan: *Sadri ERTEM*

Almanya Fasa tank ve silâh taşıyor

Oradan da kendisine maden alıyor

Londra, 12 (A.A. — Times yazıyor:

"İspanyol asilerinin ve onların Alman müşavirlerinin 1912 tarihli muahedenamenin metnine değilse bile ruhuna muhalif hareket ettikleri aşikârdır. Fasın yerlileri arasından toplanmakta olan faşist milislerin adedi gittikçe endişe verecek bir surette artmaktadır. İspanyol Fasında Almanya hesabına yapılan iktisadî işler de endişeyi mucip olacak mahiyettedir.

Yirmi bin askerin kabulü için hazırlıklar yapılıyor.

Bundan maada birkaç haftadanberi Alman harp gemileri bilâ fasıla Fasın şark sahillerinde dolaşmaktadırlar. Bessora havzasında bir defa yedi Alman harp gemisi görülmüştür. Alman tahtelbahirlerinin iaşesine memur gemilerin deniz üssü Meliladır ve bu gemiler sık sık İspanyaya kısa seyahatler yapmaktadırlar.

Times bundan sonra Alman ticaret gemilerinin faaliyetinden bahsetmekte ve bu gemilerin İspanyaya tank ve harp malzemesi taşımakta olduklarını ve Alman teknikçileri tarafından vücuda getirilen maden kuyularından çıkarılmış ham madenlerle yüklü olarak avdet ettiklerini ilâve eylemektedir.

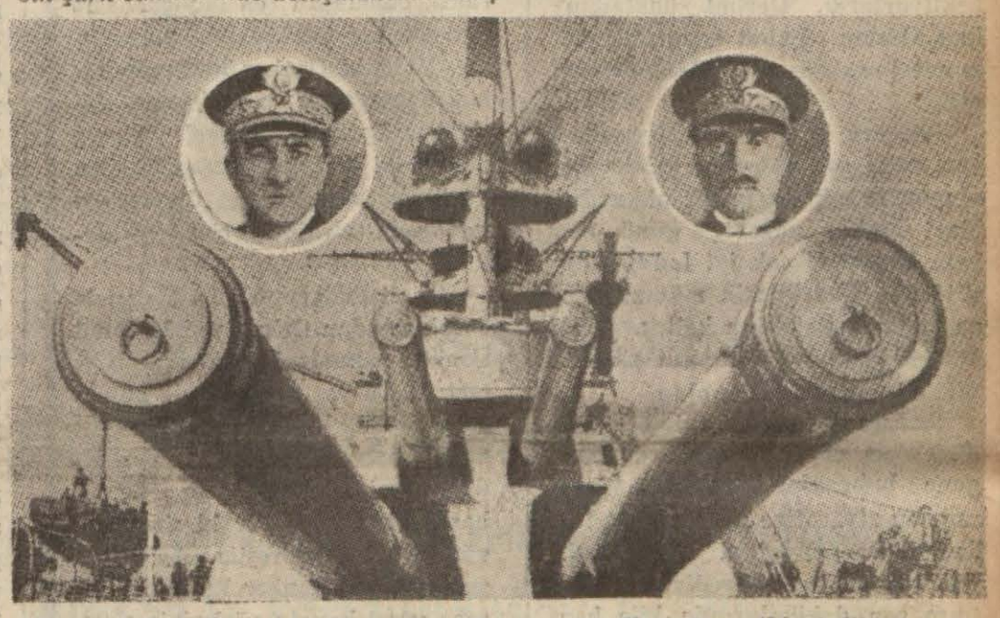

Fas sahillerinde manevraya çıkan Fransız gemilerinden ikinci filoya mensup "Provence„ zırhlısı (Solda: Birinci filo kumandanı Vis Amiral Abrial; sağda: 2 inci filo kumandanı Vis Amiral Laborde).

Fransız donanması karşısında Almanya ricat etmeğe mecbur olmuş

Varşova, 12 (A.A.) — Siyasî mahafil, dün B. Hitler ile B. François Poncet arasında teati edilen teminata müteallik olarak Berlinden gelen haberler dolayısile memnuniyet izhar etmektedirler. Bu mahafil, elde edilen neticenin Fransanın İspanyol Fası meselesinde takip etmiş olduğu kat'î ve azimkârane hattı hareketin mahsulü

(Lütfen, sayfayı çeviriniz)

Hava korunmasına yardım için *Her evden ayda on kuruş alınacak*

Hava kurumu teşkilâtını genişletmek ve bu teşkilâta yeni varidatlar temin etmek maksadile evvelki gün Fatih kaza kurumunda bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıda Fatih kaymakamı Raul Hava kurumu başkanı İsmail Hakkı Başak ve Hava kurumu teşkilâtı üyeleri hazır bulunmuşlardır.

Toplantıda hava tehlikelerinin ehemmiyetinden bahsedildikten sonra kurumun varidatını arttırmak için alınacak tedbirler görüşülmüştür. Bu tedbirlerin en mühimi bütün evlerden hava kurumu aidatı alınmasıdır. Her evden ayda 10 kuruş (Hava tehlikesi) aidatı alınacaktır. Bu para mahalli mümessilleri vasıtasile toplanacaktır.

Bundan başka üye adedini arttırmak için Hava kurumu teşkilâtı pek ehemmiyetle çalışacaktır.

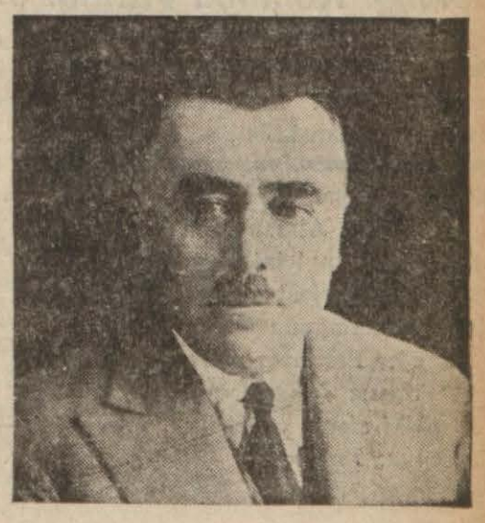

Bay İsmail Hakkı

KAZANAN NUMARALAR 4ÜNCÜ SAYIFADA

Nuri Conker hayata gözlerini kaparken

(Ustyanı 1 incide)

Nuri Conker perşembe günü öğle yemeğini Millî Müdafaa Vekâleti deniz müsteşarı Amiral Şükrü Okan'la birlikte yedi. Yemek ortasında üstüne bir fenalık geldi. "Bana bir fenalık geliyor. Biraz müsaade edin.„ diyerek yemekten kalktı ve yatağına uzandı. Bu ilk buhranda Nuri Conker bayılmıştı. Derhal Sıhhiye Vekili Refik Saydama haber verildi. Refik Saydam Nümune hastahanesi doktorlarından Şerifin derhal hastaya koşmasını emretti. Doktor İrfan, Yusuf Hikmet, ve Neşet Naci de Doktor Şerifi takip ettiler.

Bu sırada vaziyet İsmet İnönüne de haber verildi. Başvekil İstanbulda bulunan Neşet Ömerin derhal Ankaraya gelmesi için telefon ettirdi. Neşet Ömer cuma sabahı Ankaraya geldi. Kendisi gelinceye kadar doktorların tatbik ettiği tedavi usulünü muvafık buldu.

Nuri Conker, perşembe günü gelen bu ilk buhrandan sonra gene enerjisini toplamış bulunuyordu. Hattâ evine gelen İsmet İnönü ile şen ve nükteli konuştu.

Cuma gecesi saat üç ile dört arasında bir buhran daha geçirdi. Gene bayıldı. Doktorlar başında bekliyorlardı. Derhal hastadan kan aldılar. Fakat baygınlık cumartesi sabahına kadar devam etti.

Atatürk bu sıralarda hastanın vaziyetile çok yakından alâkadar oluyor ve sık sık haber alıyordu. Nuri Conker pazartesi günü sabahı kendisini çok iyi bulduğunu söyledi. Evdekilerin mümanaatına rağmen yataktan kalktı. Elini yüzünü yıkadı. Hastanın gösterdiği en son enerji bu oldu.

Pazartesi gecesini rahat geçirdi. Fakat, ertesi sabah birdenbire gene buhranlar başladı. Buna rağmen ziyaretine gelen İsmet İnönü ile konuşuyordu. Mütemadiyen Atatürkten bahsediyor, hayatının son dakikalarında bile hep Büyük Şefinden bahsedilmesini istiyordu.

Bir aralık İsmet İnönü sordu:

— Gidiyorum, bir diyeceğin var mı?

Ölüm döşeğinde En Büyüğünden başka kimseyi düşünmiyen bu inkilâp çocuğu:

— Atatürke hürmetlerimi yazarsın. İnsan Atatürkten ayrı olursa kendisini öksüz sayıyor. Şef ne zaman gelecek? Dedi.

Sonra gene dinç ve ölümle pençeleşen bir sesle ilâve etti:

— Ölmeğe niyetim yok. Fakat ölüm beni alır götürürse, ne yapalım gideriz.

Bundan sonra bir bardak su istedi. İçti ve içtikten sonra:

— Bu en son suyumdur. Dedi.

Bahtiyar ölü son nefesine kadar hep Atatürkü sayıkladı. Atatürkü andı. Atatürkün seyahatini ve hareketlerini adım adım takip etti.

NURİ CONKER'İN HAYATI

Nuri Conker, dün yazdığımız gibi, 1881 de doğmuştu. Harbiyeden 1903 de çıkmış, Erkânıharbiye mektebini de 1906 da bitirmişti. Meşrutiyet ilân edildiğinde üçüncü orduda erkânıharp zabiti idi. Trablusugarba erkânıharp Naci müstear adile geçti. Orada Derme kuvvetleri erkânıharbiye reisliğini yaptı.

Balkan harbinde Akdeniz Boğazı kuvvayı mürettebesi erkânıharbiyesinde bulundu. Büyük harpte evvelâ Anafartalar grubunda alay kumandanı oldu.

İşte Conk bayırındaki fedakârlığı bu sıralardadır. Bundan sonra Şark cephesinde 8 inci fırka kumandanlığına tayin edildi.

1918 de ataşemiliteri oldu. 1920 de İtalya tarıkile Anadoluya geçti ve Ankara vali ve kumandanı oldu. Sonra Adana vali ve kumandanlığına tayin olundu. 1922 de Berline siyasî mümessil olarak gitti. 1923 de Kütahya mebusu seçildi. O vakittenberi Büyük Millet Meclisinde mebus olarak bulunuyordu. 1935 de Meclise ikinci reis oldu.

Nuri Conker ölürken memlekete dört münevver ülkülü evlât bıraktı, bunlardan en büyüğü Orhan Conker Türkofiste müşavirdir. Mahmut Conker İsviçrede hukuk doktorasını yapmaktadır. Ali Conker Berlinde yüksek kimya mektebini bitirmek üzeredir. En küçük çocuğu Kıymet Conker de Londrada tahsilini ikmal etmektedir.

Aziz babalarının ölümü anında çocuklarından Orhan ve Mahmut Conker yanında bulunabildi. Kıymet ve Ali yarın Ankarada bulunmak üzere hareket etmişlerdir. Nuri Conker'in refikası bir müddettenberi Berlinde bulunyordu. Ne hazin bir tesadüftür ki pazartesi günü Toros ekspresile Ankaraya gelen Bayan Conker kocasını bir saat evvel hayata gözlerini yummuş buldu...

CENAZE BUGÜN KALDIRILIYOR

Ankara, 12 (Telefonla) — Memleketin büyük bir kayıbı olan Nuri Conker'in cenazesi yarın kaldırılacaktır. Nümune hastahanesinde bulunan cenaze Hacı Bayram camiine getirilerek namazı kılındıktan sonra tabut bir top arabasına konulacak ve 12,30 da cami methalinden hareketle Birinci Anafartalar caddesini takiben Ulus meydanına varılacak, Atatürk heykeli önünde bir dakika durulduktan sonra Kamutay caddesi takip edilecek ve Kamutayın önünde de bir dakika durulacaktır.

Cenaze İstiklâl caddesinde otomobile nakledilecek, Cumhuriyet caddesini takiben Şehitliğe gidilecek ve oraya defnedilecektir.

Göring Romaya gidiyor

Roma, 12 (A.A.) — B. Göring ile zevcesi yarın akşam buraya gelecekler ve Venedik sarayında B. Mussolini tarafından kabul edileceklerdir.

Conker ailesinin teşekkürleri

Nuri Conker'in hastalığı ve nihayet ölümü münasebetile sevdiklerinden, arkadaşlarından, dostlarından ve her taraftan gösterilen muhabbet ve teselliden dolayı en derin şükran duygularımızın arzma muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Refikası: *Nedime* — Büyük oğlu *Orhan* — Hemşiresi *Dürriye*

İki Sovyet gemisi daha zaptedildi

Moskova, 12 (A.A.) — Gazeteler, asilerin elinde bulunan İspanyol harp gemilerinin 8 kânunsani tarihinde Gaskonya körfezinde Smidoviç adındaki Sovyet gemisini zaptederek kendi limanlarından birine götürmüş olduklarını haber vermektedir.

Mesele neden çıktı?

(Üstyanı, 1 incide,)

çıkarmalarına sebep Fransanın karşılıklı emniyet misakı akdi için yapılan tekliflere müsbet surette cevap vermemesi olmuştur. Fransa Türkiyeye düşman olan İtalya ile anlaştı. Akdenizde emin olmak istiyen Türkiyeye bu cihetle yardım etmedi. İskenderun meselesinin şimdi ortaya çıkışı Türkiyenin bir mukabelesidir.„

Fransız gazeteleri bu şekildeki neşriyatlarile Fransız - İtalyan münasebatının çok dostane, Türk - İtalya münasebatının da tamamen hasmane olduğunu söylemek istiyorlar. Halbuki Paris gazeteleri bu türlü neşriyatı yaparken İtalyan gazetelerinin Türkiye ile İtalya arasında hiç husumet sebebi bulunmadığına dair yazdıkları yazıları galiba hiç okumuyorlar. Hele İngiltere ile İtalya arasında son Akdeniz anlaşması imzalandıktan sonra İtalyan gazetelerinin: "Romada bir Fransız elçisi yok. Fransa - İngiliz - İtalyan anlaşmasına karışamadı. İtalya Fransanın tavassut ve müdahalesi olmaksızın ilk defa olarak İngiltere ile anlaşmağa muvaffak oldu.„ diye memnuniyet eserleri izhar ettiklerini hiç farketmiyorlar.

Hakikat halde ise Türkiye ile İtalya arasında bugün bir dostluk muahedesi vardır. Akdeniz emniyeti meselesinden dolayı siyaset havasında mevcut olan gerginlik ise İngiliz - İtalyan anlaşmasından sonra ortadan kalkmıştır. Bu itibarla Türk - İtalyan münasebatı tamamen normal bir safhaya girmiştir. Hattâ ortada halle muhtaç olan bazı meseleler bulunduğu kabul edilse bile bugün Türk - İtalyan münasebatının Türk - Fransız münasebatına nisbetle daha çok dostane olduğu şüphesizdir.

Bunun içindir ki Fransız gazetelerinin "İskenderun meselesinin ortaya çıkması Fransanın Türkiyeye düşman olan İtalya ile anlaşmış olması neticesidir.„ Tarzında neşriyatta bulunduklarını gördükçe dudaklarımızda ihtiyarsız olarak bir tebessüm peyda oluyor .

İskenderun meselesinde Fransızların Türklere karşı aldıkları vaziyet adeta (umacı) ile çocuk korkutmağa benziyor. Fransızlar İtalyayı bir umacı gibi gösterdikten sonra Türklere: "Sancakta bizim dediğimizi kabul ederseniz sizi İtalyan tehlikesinden kurtarırız. Akdenizde karşılıklı emniyet misakı yaparız.„ diyorlar.

Fransız gazetelerinin bu derecede gaflete düştüklerine hayret etmemelidir. Romadaki Fransız büyük elçisi tekaüde sevkedildiği, fakat yerine protokol meselelerinden dolayı yeni elçi gönderilemediği için ihtimalki Fransız Kamoyu doğru malûmat alamamaktadır. Eğer Fransız basınının hatası bundan ileri geliyorsa kendilerine Ankara büyük elçisi Ponso yardım edebilir: Türkiye ile İtalya arasındaki münasebatın tamamen normal bir safhada bulunduğunu söyliyebilir. Fazla olarak İskenderun meselesinin ortaya çıkmasının sebebi sadece Fransanın 1921 muahedesini hiç nazarı dikkate almaksızın Suriye ile akdettiği muahede ile üç yüz bin Türkün mevcudiyetini ve hukukunu tehlikeye koyması olduğunu temin edebilir.

ASIM US

Balkanlarda Alman nüfuzu

Moskova, 12 — İzvestiya gazetesi Alman faşizminin Avrupanın cenubu şarkisine yayılmasını mevzuubahsedere - rek diyor ki:

Faşist harp unsurlarının siyaseti, her şeyden evvel, Avrupa cenubu şarkisinde bulunan kollektif emniyet sisteminin düğümlerinden birini çözmeye matuftur, bu düğüm bozulmadıkça ve bilhassa Küçük Antant yıkılmadıkça ezeli düşmanı olan Fransa ile harp Almanya için imkânsızdır.

Fransanın Avrupa cenubu şarkisi müttefikleri ile münasebetlerinde hemen hemen hiçbir ekonomik esasın mevcut olmaması Balkanlarda Alman nüfuzunun artmasını tevlit eden başlıca sebeplerden biridir.„

Ukrayna'da ihtilâl

Haberi tekzip ediliyor

Dünkü gazetelerden biri Ukraynada ve Leningradda bazı karışıklıklar çıktığını, Ukraynada polisin halka ateş açmıya mecbur kalıp bin kadar yaralı ve ölü olduğu - Lehistan ve Litvanya membalarından - alarak vermişti. Şehrimizdeki Sovyet salâhiyetli membalardan yaptığımız tahkikata göre bunun aslı olmadığı anlaşılmıştır.

Gene ayni mahreçli bir habere göre; tanınmış başmuharrir Radekin kurşuna dizileceğini bildiriyordu.

Şehrimiz Sovyet mahafilinde bu mevzu üzerinde şöyle denilmektedir:

"Radek Troçki taraftarı olduğu için muhakeme edilecektir, fakat kurşuna dizileceği hakkında, henüz muhakeme yapılmadığına göre, birşey söylenemez.„

Hatayda büyük bir nümayiş yapıldı

(Üstyanı, 1 incide,)

cinden topladıkları 300 Suriyeliyi Reyhaniyeye getirmişlerdir. Fakat Türkler, heyetin geleceğini on dakika kadar evvel haber aldıkları halde heyeti karşılamışlar ve heyet azasile görüşmüşlerdir.

HALKA HÜCUM EDİLDİ

Halk bu sırada, "Hakkımızı istiyoruz, istiklâlimizi istiyoruz!„ diye bağırmışlardır.

Bunun üzerine dışardan getirilen 300 yabancı ellerinde sopa ve tabanca olduğu halde Türk halka hücuma başlamışlar ve bu harekete hükûmet milisleri de iştirak etmişlerdir.

Milis kumandanı Türkler üzerine ateş açmış ve üç Türk ölmüş ve sekiz Türk yaralanmıştır.

KÜRT VE ÇERKESLER TÜRKLER İLE BERABER

Reyhaniyede müşahitler heyetini ziyaret eden Türk heyeti Türk ve Çerkeslerden mürekkepti. Kürt ve Çerkesler de Türk olduklarını ve Türklerle birlikte istiklâl istediklerini Suriyelilerle yaşıyamıyacaklarını heyete bildirmişlerdir.

Hariciye Vekilimiz

Dün Parti Gurupunda izahat verdi

Ankara, 12 (Hususî) — C. H. P. Meclis grupunun bugünkü toplantısında Hariciye vekili Dr. Aras siyasî vaziyet hakkında malûmat vermiştir. Buna nazaran vaziyette kaydolunmıya değer müsbet veya menfi bir tebeddül olmadığı anlaşılmaktadır.

Hatayhların müşahitlere verdikleri rapor

Sancağın Türk mümessilleri, Sancağa giden Milletler Cemiyetinin bitaraf müşahitlerine verdikleri rapor, büyük bir tesir uyandıracak mahiyettedir.

Rapor şöyle başlamaktadır:

"Harp sonu Fransız askerî işgali altına giren ve fakat kahir bir Türk ekseriyetinin mevcudiyetile daha o zamandan ırkî ve coğrafi hususiyeti tanınarak hususî bir idare rejimine tabi tutulan İskenderun — Antakya ve havalisinden müteşekkil İskenderun Sancağında Türkçenin resmî dil olarak kabul edilmiş olması ve bilâhare bu hakkı tevsik eden 1921 Türk - Fransız Ankara itilâfnamesile buna mütemmim olarak Lozan muahedesi burada mütemekkin ahaliye hususi bir bayrak taşımak salâhiyetini tanıması — bugün ileri sürülmekte olan iddialar hilâfına — bu toprakların Suriyeden tamamen ayrı bir varlık olduğuna ahden de kâfi birer delil teşkil eder.„

Bundan sonra rapora, Türkçenin Sancakta bir emri vaki olarak kaldırıldığı, Türk mekteplerinin tamamen Türklüğe husumet ve hiyanetile maruf hocalar eline bırakıldığı zikredilerek şöyle denilmektedir:

Türk mekteplerinde kitap yoktur. Türkiyeden son iki yıl içinde elifba ve kıraat kitapları getirilmiş, fakat bu kitapların sayfaları Türkiye Cumhurreisi ve bilâistisna bütün Türk dünyasının göz bebeği Atatürkün, Türk büyüklerinin, Türk bayrağının resimleri yırtılıp atılmış ve kitaplar ancak bu şekilde budama ameliyesine uğratıldıktan sonra talebeye dağıtılmıştır. Kendisine kültür inkişafı vâdolunan bu kütleye bu sahada reva görülen bu muamelenin manası nedir?„

Ecnebi muhabirler

Dün Ankarada toplandılar

Hariciye Vekilimizin ve Basın Genel Direktörünün sözleri

Ankara, 12 (Hususî) — Türkiye Basın Birliği statüsü üzerinde görüşmek için Ankaraya davet edilen ecnebi gazeteciler şerefine bugün Basın Genel direktörü tarafmdan bir ziyafet verilmiş ve Genel direktör Bay Vedat Nedim Tör bir nutuk söyliyerek sözleri arasında şöyle demiştir:

Büyük bir memnuniyetle müşahede ediyoruz ki, Türkiye hakkında yabancı memleketlerde yapılan neşriyat gittikçe artmaktadır. Türkiyenin "sansation„ ve "curiosite„ memleketi olmadığı, bütün insaniyet âlemi içinde çok dikkate şayan bir inşa ve terakki faktörü olduğu artık her tarafta anlaşılmaya başlanmıştır. Bu anlaşmada sizlerin yorulmak ve yılmak bilmez faaliyetinin büyük bir rol oynadığı şüphesizdir. Memleketimiz hakkındaki neşriyata sayfalarını açan matbuata sizin vasıtanızla teşekkür etmeyi borç biliriz.„

HARİCİYE VEKİLİMİZİN SÖZLERİ

Çok samimî bir şekilde geçen toplantıdan sonra ecnebi gazeteciler Türk arkadaşlarile beraber Anadolu Klübüne geçmişlerdir. Saat 17 de, Parti içtimaından dönen Hariciye ve Dahiliye Vekillerimiz de klübe uğramışlardır. Doktor Aras ecnebi gazete ve ajans muhabirlerinin birçok suallerine maruz kalmış ve cevap vermekten imtina ederken noktai nazarını şu suretle hulâsa etmiştir:

"Türkiye için bugünkü vaziyet, meşkûkiyet veziyetidir. Fransa reisi vükelâsı Quai d'Orsayın projesile Türk projesi arasında bir mukayese ve tetkik yapmakla meşguldür.. Kendisinin son teklifine intizar edeceğiz.„

Avusturya ticaret anlaşması değiştiriliyor

Ankara, 12 (Telefonla) — Avusturya ile aramızdaki ticaret anlaşmasının yeniden gözden geçirilmesine ve bazı değişiklikler yapılmasına karar verildiğini yazmıştık. Haber aldığımıza göre iki tarafın mümessilleri çok müsait bir hava içinde devizyon müzakerelerine devam etmektedirler.

Adanaya iane için futbol turnuvası

Ankara, 12 (Telefonla) — Ankara futbolcuları memleket içerisinde geniş bir turnuva tertip etmişlerdir. Ankara şampiyonu Gençler Birliği başta olduğu halde bütün klüplerin iştirak ettiği bu turnuvada elde edilecek gelir tamamen Adana felâketzedelerine gönderilecektir.

Memurlara mesken zammı

Ankara, 12 (Telefonla) — Baremin üçüncü derecesine kadar olan memurlara mesken zammı verileceği hakkındaki kanun lâyihası bugün Başvekâletten Meclise verilecektir. Hükûmetin teklif ettiği rakam bu memurlar için 60 liradır.

Kısa Ankara Haberleri

* UMUMÎ Müfettişler hazırladığı rapor bugün Başvekâlete verilmiştir.

* DİVANI Muhasebat Mürakıplarından Hüsnü, Maliye Vekâleti Millî emlâk şube müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Filistin istiklâl istiyor

Kudüs, 12 (A.A) — Kudüs müftüsü Hüseyin: "Maksadımız Filistinin istiklâlini temin etmektir.„ demiş ve Arap davasını bu suretle ilk defa olarak resmen İngiliz tahkik komisyonuna bildirmiştir.

Hatay davamız etrafında

Amerikan ve Ingiliz gazeteleri ne yazıyorlar?

Pariste intişar eden Amerikan gazetelerinden "New York Herald Tribune" gazetesinin dünkü posta ile şehrimize gelen 8 tarihli nüshasında okunmuştur:

"Dün gece, salâhiyetli Fransız membalarından öğrenildiğine göre, Fransa, Sancağın muhtariyeti hakkındaki Türk talebini, Türkiyeden gelecek tehditler altında müzakereden imtina etmekle kalmıyacaktır; ayni zamanda — İskenderunu ele geçirmek hususunda herhangi bir Türk teşebüsüne karşı — Bugün Suriyede bulunan 35000 Fransız askerini de harekete geçirmeğe hazır bulunmaktadır.

Dün sabah Fransız hariciye müsteşarı Vienot'nun kabul ettiği Fransız Şark kuvvetleri kumandanı general Hunlziger, —anlaşıldığına göre— Sancağa, ya muntazam Türk askerleri, ya hut şimalî Suriye hududunda faaliyette oldukları haber verilen komiteciler tarafından vaki olabilecek herhangi anî hücuma mani olmak üzere kat'î talimat almıştır.

Fransız resmî mahafili son iki gün içinde Türk gazetelerinde işaret edildiği şekilde ciddî bir vaziyet hâdis olabileceğini zannetmiyorlarsa da, Fransız Hariciye nezareti hiç bir ihtimali gözden uzak tutmuyor. Türkiyenin, ortada, Fransaya tazyikte bulunmağa müsait şerait olduğu kanaatini beslemesi ihtimali Pariste ehemiyetle hesaba katılmaktadır.

Askerî tedbirlere ilâve olarak Fransa hükûmeti, dün, Akdenizde hasıl olan yeni vaziyet hakkında İngiltere hükûmetini de haberdar etmek suretile diplomatik harekete dahi geçmiştir.

Fransa hükûmeti İngiltere hükûmetine, bu yeni Akdeniz vaziyetinin Filistinde ve — bir İngiliz üssübahrisi haline getirilmekte olup İskenderunun karşısında bulunan — Kıbrıs adasında akisler uyandırması ihtimaline işaret etmiştir.

Ayni zamanda Fransız Hariciye müsteşarı Türkiye büyük elçisi Suat Davazı görerek meselenin Milletler Cemiyetinde halledileceğini söylerken ne Fransa, ne İngilterenin, ne de Milletler Cemiyetinin herhangi azasının bir emrivaki teşebbüsüne müsamaha edemiyeceklerini de kaydetmiştir.

"L'Echo de Paris" gibi bazı Fransız gazeteleri Türkiyenin talebinde bir hak bulunduğunu yazıyor ve bunun İtalya tarafından bir üssübahrî haline getirilmek teşebbüsü vaki olduğu zaman, sevkülceyşî İskenderun limanını Suriyelilerin müdafaa edemiyecekleri endişesinden neş'et ettiğini yazıyor, Türkiyeyi haklı bulan Fransız gazeteleri bugünkü vaziyetin mes'uliyetini Fransa hükûmetine yükliyerek, Suriye - Fransa muahedesi neşredilmeden evvel Türkiyenin muvafakat reyine müracaat edilmemiş olmasını hatalı buluyorlar.,,

* * *

Daily Telegraph gazetesi "Türkiye ile Fransanın ihtilâf üzere olduğu yer,, isimli bir makalede, "Suriyenin tarihî zengin bir köşesi,, diye tavsif ettiği İskenderun ve Antakya havalisinin ne derece Türk ve ne kadar ayrı bir hususiyeti haiz olduğunu anlatacak mahiyette şu satırları yazmaktadır:

"Sancak dahilinde ilk rastladığınız köy insana yeni bir memleket hissini verir. Buranın ahalisinin büyük bir kısmı, nisbeten kaba olan arapça lisanile tezat teşkil eden muzikal yumuşaklığı ile türkçe konuştuğu gibi, evlerin üslûbu da Araplarınkinden tamamen başkadır.,,

Yine ayni makale, İskenderundan azileride bulunan Antakya şehrinin de "gerek görünüş gerek karakter itibarile Suriye havalisindeki şehirler içinde bir nadideliği haiz bulunduğunu" yazmakta ve sonunda demektedir ki:

"Mazinin tarih bakiyelerile dolu ve halin hususî güzelliğine malik bulunan bu havalinin istikbali hakkında hususî bir dikkat ve telâş uyanmasına hayret edilmez.,,

* * *

The Times gazetesi Paris muhabiri yazıyor:

"Fransanın Sancak meselesinin hallini geciktirdiği hakkındaki ittihamları Fransız mahafili haklı bulmuyor. Pariste muvaffakiyetsizliğe uğrıyan müzakerelerden sonra mesele Milletler Cemiyetine havale olunmuştu. Fakat bu defa Fransız Başvekili M. Blum'un bir teklif hazırlayıp ortaya koyacağı üzerinde ittifak edilmişti. Bu teklif, Suriye çerçevesi dahilinde Sancağa dahilî bir muhtariyet verilmesi yolunda mümkün olan tedbirlere dairdi. Fakat, bunun için bir zaman tesbit edilmiş değildi. Diğer taraftan M. Blum'ün muhtelif sahalardaki büyük meşguliyeti, kendisini herhangi bir geciktirme ittihamından kurtaracak vaziyettedir.

Herhangi takdirde Türkiyenin, Sancağın tam manasile müstakil olması talebine karşı M. Blum'ün hiçbir teklifi tam bir itminan vermezdi. İddia edildiğine göre, evvelâ, Suriye mandasını veren müessese sıfatile, Sancağın da Suriyeye ithal edilmesi (?) gibi bir şartı haiz olan bu mandanın esas şartlarını değiştirmek yalnız Milletler Cemiyetinin hakkıdır.

Saniyen, Fransa, ileride mahiyetini tamamen kaybedecek gibi olan bir istiklâli vermeğe taraftar değildir.,,

The Times gazetesi bundan sonra Ankaranın, Sancaktaki Türklerin istikbali hakkındaki endişeden ziyade harpten sonra kaybedilmiş bir araziyi geri almak gibi bir alâka beslediği zannının hasıl olduğunu yazarak, Fransız mahafilinin ve matbuatının düştüğü zühule kapılmış görünüyor. Fakat İngiliz gazetesinin yazısı Paris membalı olduğuna göre, Fransız resmî mahafilinden alınmış izahlara müstenit bulunluğu anlaşılmaktadır. Sancağın bir "hususî rejime,, tâbi tutulacağı hakkındaki 1921 Türk — Fransız muahedesinden — her nedense — bihaber görünmektedirler.

* * *

Daily Telegraph Paris muhabiri yazıyor:

"Fransız Hariciye müsteşarı M. Vienot Türkiye büyük elçisi Bay Suat Davaza Fransız hükûmetinin noktai nazarına göre, müzakerelerin kesilmemiş olduğunu, sadece küçük bir sekteye uğradığını temin etmiştir. Fransız müsteşarı ayni zamanda şimdi tekliflerde bulunmak sırası Türkiyenin olduğunu ve Milletler Cemiyeti çerçevesi dahilinde bir uzlaşmaya varmak için her türlü gayretin sarfedilmesini ve Türkiye tarafından tek taraflı hareketin zaten ciddî olan beynelmilel vaziyete ağır surette tesir edeceğini söylemiştir.,,

YUNAN GAETELERİNİN YAZDIKLARI

Elefteron Vima gazetesinden:

Son gelen mevsuk haberler Türkiye — Fransız ihtilâfının gayri mes'ul kaynakların göstermek istedikleri gibi vahim olmadığını teyit etmektedirler. Türkiye hükûmeti Suriye hududunda ne asker tahşit etmiştir ne de cebrî bir hareket düşünmüştür. Türkiye tam bir itimatla Milletler Cemiyetine müracaat etmiş ve Sancak Türklerinin haklı isteklerinin tatmini için hakkaniyet ve mantık dairesinde bir halle iktiran etmesi kararını beklemekte bulunmuştur. Mademki Türkiye Milletler Cemiyetine müracaat etmiş ve cemiyet te kararını birkaç gün sonra vermek üzere bulunmuştur, artık bundan sonra Türkiyenin cebrî bir halle teşebbüs edeceğini düşünmek doğru olamazdı. Bilhassa yeni Türkiyeyi, hükûmet adamlarının akilâne tedbir ve idaresini bilenlerin Ankara siyasetile kat'iyyen alâkası bulunmasına imkân olmıyacak olan bu gibi şayialara inanmaları kabil değildi.

Ankara siyaseti daima hak ve kanuna riayet ve her devrede her şeye karşı asalet ve kahramanlığı ile temayüz etmiştir.

Binaenaleyh cebrü tazyik ile meselenin halledileceğini işaa edenler ya bu hakikati idrak edemiyenler yahut bildikleri halde Türkiye ile Fransa arasındaki bu ihtilâf dolayısile kasten beynelmilel vaziyeti karanlık göstermek isteyenlerdir. Türkiye ile Fransa münasebetleri dostluk bağlarile biribirine bağlıdır ve bu dostluk bağları bugünkü ihtilâfın dostça tesviyesine bir zımandır. İki milletin dostu bulunan Yunan halkının meselenin hüsnü suretle tesviyesine temennisi pek samimîdir.

* * *

Proiya gazetesinden:

Suriye hududu civarında iki Türk fırkasının tahşit edildiği hakkındaki haberler Ankaradan resmen tekzip edildi. Türk — Fransız ihtilâfının fena bir şekil aldığına delil olmak üzere gösterilmek istenilen Atatürk'ün Konyaya seyahati de Eskişehirdeki uzun müzakerelerden sonra Konyadan Ankaraya dönmek suretile neticelendi. Sancak meselesi Türkiye ile Fransanın dostluk münasebetlerinin samimî surette devamının temini için şimdilik iyi bir yola girmiş bulunuyor. Esasen bundan şüpheye düşmek de caiz değildi. Türkiye hükûmeti bidayettenberi sulhun devamından menfaattar bulunan iki dost devlete yakışacak surette hüsnüniyet ve kanuna riayetkârlığını kat'î olarak göstermiştir.

Türk unsurunun kahir surette mecut bulunduğu Sancak işinde Türkiye doğru ve hakkaniyete muvafık bir hal şeklini arzu etmektedir. Bu arzusunu da Anadolunun sulhunu bozabilecek olan cebir ile değil bir itilâfla elde etmeği takip etmektedir. Buna dair olan Ankara tebliği civarımız Akdeniz vaziyetinin her türlü endişeden azâde bulunduğuna kat'î olarak delil teşkil etmektedir.

ŞEHİRDE

Tayyare piyangosunda büyük ikramiye

iki dikişçi kıza çıktı

Tayyare piyangosunun üçüncü keşidesi dün çekilerek bitirilmiştir.

Büyük ikramiye olan 45.000 lira 27938 numaraya çıkmıştır. Sonları 38 le biten biletler ayrıca ikişer lira amorti alacaklardır. Büyük ikramiyeyi kazanlar şunlardır:

Kadıköyünde Muradiye sokağında 12 numarada oturan tahsildar Bay Galip, Taksimde Çaylak sokağında 56 numarada oturan Bay Manok, Aynalıçeşmede 78 numarada oturan Hirisanti ve Sofiya ile hamamda Eşref efendi sokağında 66 numarada oturan Virjinle arkadaşı Madlendir.

Virjinle Madlen bir terzinin yanında çalışmaktadırlar. Az yevmiye alan bu iki kız piyangodan zengin olmıya karar vermişler, bir akşam üzeri işlerinden çıktıktan sonra Beyoğlu caddesinden geçerlerken Yıldırım gişesinden müşterek bir bilet almışlardır.

Dün büyük ikramiye bu bilete çıkınca bayi yanına dört bin beş yüz lirayı alarak kızların çalıştığı yere gitmiş, dikiş dikmekle uğraşan iki kıza büyük ikramiye çıktığını müjdelemiştir.

Dikişçi kızlar hisselerine düşen paraları büyük bir sevinç içinde almışlardır. Kızlardan Virjin nişanlısile hemen evleneceğini, Madlen de kendi başına terzilik yapacağını, talip çıkarsa o da evleneceğini söylemiştir.

Satiede memur Bay Bedrettine on iki bin lira çıkmıştır.

Samatyada Kilise sokağında 14 numarada oturan Bayan Nermin, Adanada tüccar Bay Mustafa, Kürkçü hanında cilâcı Bay Mustafa, Bankalar caddesine oturan Bay Mişel ile Çakmakçılarda dokuma fabrikasında çalışan 10 amele ye onar bin lira çıkmıştır.

Havagazı tarifesi de inecek

Havagazi tarife komisyonu bu ay içinde toplanarak yeni altı aylık tarifeyi tesbit edecektir. İsviçre frangında tenezzül olduğundan havagazi tarifesi de inecektir .

Metremikâp başına 50 para kadar bir inme olacağı tahmin edilmektedir.

Tıp Encümeni bugün toplanıyor

Türkiye Tıb encümeni bugün saat on sekiz buçukta Cağaloğlundaki Etıbba odasında toplanacaktır. Toplantıda profesör Nissen tarafından göğüs içerisinde kan cevelânı üzerinde mihanikî tesirleri klinigî ve delâleti hakkında bir tebliğ yapılacaktır.

Birinci Meb'us Meclisine ait bir yazı

Hangi Sait Hoca?

Hüseyin Cahit Yalçın'ın Birinci Ceza Hakyerinde ifadesi alındı

Dün Edip Hüseyin Cahit Yalçın'ın, İstanbul asliye birinci ceza hakyerinde istinabe yolu ile ifadesi alınmıştır.

Hüseyin Cahit Yalçın, "Yedigün,, mecmuasında "İlk meclisten bazı simalar,, başlıklı bir yazı serisi neşretmişti. Dava, bu yazılardan birinden dolayı eski Elâziz mebuslarından Sait Hocanın varisleri tarafından Elâzizde açılmıştır. Davayı, orada Niksar avukatlarından bir zat takip etmektedir.

Varisler, yazıda murisleri olan Elâziz mebusu Sait Hocanın hakarete uğradığını ileri sürmektedirler .

Hüseyin Cahit Yalçın, hakyerinde ifadesi alınırken, yazıda, bahsi geçen Sait Hocanın, yanlışlıkla Şarkî Anadolu vilâyetlerinden birinin mebusu imiş gibi bir kayıt bulunduğunu, halbuki bahsi geçenin Garbî Rumeli mebuslarından Sait Hoca olduğunu söylemiş, şöyle demiştir:

— Hülâsa, o yazımda bahsi geçen, Elâziz mebusu Sait Hoca değildir. Ben esasen birinci mebusan meclisindeki bazı simaları yazmıştım. Halbuki bu Elâziz mebusu olan zat, üçüncü mebusan meclisi mebuslarındandır. Benim anlattığım, başkasıdır.

Reis Sadettin, şöyle sormuştur:

Muharrir Hüseyin Cahit

— Siz, Üsküp mebusu Sait Hocadan bahsettiniz, değil mi?

— Evet!

Hüseyin Cahit Yalçın, bu arada bu isimde başka mebuslar da bulunduğunu söze katmıştır.

Hakyeri, istinabe kâğıdının Elâziz hakyerine gönderilmesini kararlaştırmıştır.

Lâstik fabrikaları kapanmak tehlikesinde mi?

Fabrikatörler "Derdimize çare bulunmazsa iş yapamıyacağız,, diyorlar

Zaman zaman mevzuubahis olan lâstik ayakkabı meselesi gene ortaya çıktı. Bazı fabrikaların kapandığı, diğerlerinin de iş yapmıyacakları söylenmektedir. Dün bir arkadaşımız lâstik fabrikatörlerinden birile görüşmüş bu hususiaki fikirlerini sormuş ve vaziyeti tetkik etmiştir. Lâstik fabrikatörlerinin dertleri üç noktada toplarmaktadır:

1 — İstihlâk vergisinin fazlalığı, 2 — Takas meselesi, 3 — Ecnebi mamulâtı.

Bir fabrikatör bütün lâstik fabrikatörlerinin dertlerini şu suretle anlatmıştır:

— Biz, hiç şüphe yok, ki hükûmetin iktisat sistemlerine zıd bir istekte bulunamayız. Böyle birşey aklımızdan bile geçmez. Yalnız şuna kaniiz, ki yeni kurulan ve inkişaf zemini bulan lâstikçilik himayeye muhtaçtır. Bu olmadığı takdirde maalesef fabrikaları kapamak mecburiyetinde kalacağız. Mamafih henüz işi tamamile bırakmış bir fabrika yoktur. Fakat yazlık ayakkabı imal mevsimi başlamak üzere olduğu halde henüz başlanmamıştır. İstanbulda beş lâstik fabrikası on on beş de atelye vardır. Atelyeler çalışıyorlar, çünkü istihlâk vergisi vermiyorlar. Bizse mamul kaloş lâstiklerin kilosuna 100 kuruş istihlâk vergisi veriyoruz. Diğer vergiler de ilâve edilirse kilo başına bir buçuk lira vergi vermiş oluyoruz, bu 50—60 kuruşa olan ham kauçuğa ilâve edilirse kazancımızın ne olabileceği göz önüne getirilebilir. Bir müddet önce lâstikçilerin ayakkabıcılığı öldürmekte olduğu ileri sürülüyordu. Katiyen varit olmıyan bu iddiaya verilecek cevap çok kısadır. Fabrikalarımız senede piyasaya ancak 600 bin çift yazlık ayakkabı çıkarabilmektedir, ki on yedi milyon nüfuslu Türkiye için bu rakam hiçbir şey ifade etmez.

Bizi çok müşkül vaziyete sokan, daha doğrusu daha ucuza almamız mümkün olan kauçuğun pahalı temin etmemizi icabettiren takas meselesidir. Malı takas suretile getirtmek için prim vermek mecburiyetinde kalıyoruz. Bu prim yüzde elliyi buluyor. Serbest döviz almamıza müsaade edilse, yahut başka bir çare bulunarak bu primden kurtulsak bir parça rahatlamış olacağız.

Aksi takdirde hariçten gelen kaloşlar da bize rekabet edeceklerdir. Onlar kauçuğu primsiz ve kolayca temin ettikleri için buralara on on beş kuruşa fazla fiyatla satarak bize rekabet ediyorlar. Hükûmet, bunları menetmek istemez. Çünkü takasa tabi tutuluyor. Biz de muhakkak ecnebi malı menedilsin demiyoruz, fakat halimiz açık, vergi, prim ve ecnebi malı rekabeti karşısında devam etmemize imkân yoktur.,,

HABER altı yaşında

"HABER,, arkadaşımız dünkü sayısile beşinci yılını bitirmiş ve altıncı yaşına basmıştır. Arkadaşımızı candan tebrik eder ve büyük muvaffakiyetler temenni ederiz.

Meslekî konferanlar devam ediyor

Kültür direktörlüğünün vermeğe başladığı ilkokul öğretmenlerine meslekî konferansların iki gün Kadıköy öğremenlerine Kadıköy 12 inci okulda verildikten sonra tamamlanacaktır. Bundan sonra ayın 20 inci çarşamba günü Üniversite konferans salonunda Bay Fuat tarafından bütün öğretmenlere toplu bir halde hayat bilgisi mevzuu etrafında bir konferans verilecektir .

Yazın gelecek talebeler

İngiliz ve Avusturya talebe birliklerinden üç grup yaz tatilinde Türkiye dahilindeki şehirleri gezmek üzere şehrimize geleceklerdir. Bu talbelerin yapacakları seyahat motosikletle, yaya ve otobüsle olacaktır.

Dünkü Keşidede Kazanan Numaralar

Eminönünde Tekkoltu Cemal gişesi tistemizin gösterdiği mükâfatları derhal verecektir.

No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira
137	30	182	30	193	50	919	30	902	50	877	50	222	30
270	1000	382	100	195	50	971	50	24133	30	950	30	233	50
379	50	441	30	242	30	19037	30	215	30	29112	100	244	500
406	50	488	50	251	30	149	50	221	100	141	100	303	50
407	50	534	50	253	200	431	40	272	30	231	30	321	30
481	50	562	50	460	30	462	50	283	30	273	50	332	50
542	50	565	200	503	50	584	30	367	50	266	500	425	50
732	30	602	50	568	30	621	30	455	30	333	30	468	30
802	100	687	30	614	200	730	50	481	50	383	30	605	100
835	30	772	100	667	50	792	50	565	50	390	30	702	50
941	30	797	50	847	10000	961	50	613	30	442	50	761	200
966	500	875	30	14016	50	20083	30	642	30	902	50	862	30
1021	30	973	30	18	30	103	30	644	500	918	30	974	50
115	30	8128	50	25	100	107	30	661	30	995	30	26079	50
128	50	142	30	103	30	197	100	778	50	30010	30	164	30
267	500	159	30	164	30	200	30	819	500	82	30	181	30
324	50	330	30	216	200	234	30	832	100	100	500	269	200
394	500	356	30	299	30	233	500	25106	50	369	500	304	50
522	30	430	50	410	30	318	30	158	100	376	30	435	30
571	30	522	500	431	30	404	500	177	30	449	30	676	500
738	30	526	100	507	30	465	30	273	50	503	50	695	30
983	50	571	30	516	30	489	50	357	50	739	100	807	50
2036	30	773	30	523	30	575	500	385	200	834	500	810	30
52	500	830	30	619	50	591	50	431	30	835	500	37042	500
57	50	9083	30	664	30	802	200	512	30	31018	100	46	50
74	50	144	30	745	30	873	30	553	50	23	30	110	50
125	30	277	30	774	30	932	30	587	50	59	50	120	30
171	100	360	30	804	50	939	30	591	30	152	100	140	500
218	30	571	50	823	100	21012	50	597	30	397	30	149	30
227	500	616	50	825	30	97	30	783	30	414	50	166	50
327	50	617	30	830	50	134	50	801	500	706	30	171	30
415	30	634	100	15009	50	142	30	813	100	780	30	223	500
536	50	744	50	95	30	159	50	835	50	799	30	224	30
882	50	770	30	176	50	388	30	858	30	903	200	308	500
3187	30	907	30	252	500	475	30	899	50	32266	30	417	100
557	30	922	30	365	500	491	50	988	100	300	50	433	30
723	50	961	30	532	50	617	50	26011	500	321	100	480	500
788	50	995	30	538	100	623	30	207	30	333	50	517	50
875	30	10024	30	717	50	649	50	242	50	337	50	546	30
4001	30	27	30	872	500	785	50	247	12000	385	30	670	30
385	500	72	500	937	30	919	30	276	30	431	50	766	30
398	100	120	50	16269	30	983	30	368	30	663	100	827	50
509	50	259	30	278	50	997	200	387	30	823	50	840	100
564	50	452	50	507	30	22004	50	400	100	840	30	877	30
735	500	472	50	559	500	92	50	431	50	842	100	917	50
769	30	567	30	627	30	111	30	444	30	870	30	948	50
816	50	570	50	786	50	131	50	491	30	33167	50	38048	500
902	30	666	30	822	30	285	200	521	30	258	30	167	50
918	100	669	50	823	30	355	1000	665	30	270	30	220	50
977	30	675	50	17093	100	373	100	668	500	329	50	308	30
5154	30	743	50	96	30	408	200	689	30	336	50	431	30
208	30	782	30	120	50	434	30	770	50	395	100	436	50
291	30	848	100	159	50	467	100	774	200	478	30	450	50
302	50	859	50	359	30	573	200	876	30	531	30	546	50
635	30	871	30	421	500	918	30	27129	30	543	30	677	100
658	50	918	30	425	50	935	50	170	30	643	30	690	30
685	50	11150	50	458	500	976	30	175	500	644	100	715	30
964	30	155	100	516	50	992	500	498	30	675	50	739	50
6005	500	186	50	740	50	23066	100	518	30	780	30	756	30
38	30	1992	500	779	30	104	30	681	50	890	50	774	50
66	500	245	50	780	100	167	500	757	50	946	50	915	30
248	50	381	50	792	50	253	30	775	30	34003	30	919	30
359	30	397	50	836	30	268	30	778	30	152	30	956	30
430	50	409	500	892	30	292	30	887	50	185	30	39308	30
454	50	653	500	984	30	301	30	896	50	384	30	315	30
516	30	657	50	18096	30	306	30	938	45000	416	50	353	30
671	30	823	50	175	30	344	50	953	30	474	30	437	30
679	30	12015	50	249	30	347	50	28081	50	698	30	467	30
684	30	21	30	290	30	404	50	226	30	786	50	656	30
737	30	112	100	425	30	481	30	412	30	899	30	675	500
771	50	261	30	427	50	576	30	479	30	967	50	756	100
795	50	349	50	617	30	664	50	490	30	35138	50	790	30
836	500	412	30	637	30	686	100	605	30	172	500	826	30
906	30	629	50	747	100	743	30	641	3000	218	30		
7143	50	829	200	767	50	752	30	655	30	219	100		
147	50	13051	500	857	30	839	500	838	50				

Pamuk ipliği

İlk siparişler Şubat ortalarında bekleniyor

Uyuşturucu İnhisarlar Genel direktörü Bay Hamza Osman

Pamuk ipliği işleri hakkında kendisile görüştüğümüz Uyuşturucu maddeler İnhisarı Genel direktörü Hamza Osman gazetemize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Gümrük tarifesinin 366 A ve 366 B pozisyonlarına giren ipliklerin G. İ. R. rejimi dahilinde memleketimize ithali idaremize verilmiştir.

Bu iplikleri muhtelif memleketlere sipariş ettik. İlk siparişlerimiz şubat ortalarında elimize geçecek ve İktisat vekâletinin evvelce koyduğu fiyatlarla satılacaktır. İstiyenler şimdiden müracaat edebilirler.

İlerisi için, herhangi siparişle malın teslimi arasında geçecek müddet nazarı itibara almarak, ihtiyacı olanların idaremize zamanında müracatları lâzımdır.

366 A ve 366 B maddeleri haricinde kalan ipliklerin ithali İktisat vekâletinin müsaadesile herkes için mümkündür.

Şunu da ilâve edeyim ki yaptığımız tetkikler neticesinde taleplerin azaldığı görülmektedir. Bununla beraber ihtiyacı olanların zaman kaybetmeden ve bu hususta ihmal göstermeden idaremize müracaatları lüzumunu tekrarlarım.,,

Hava Kurumu balosu

Bu yıl Hava kurumu balosu altı şubat cumartesi günü akşamı Perapalas salonlarında verilecektir. Balo işile mesgul olmak üzere Hava kurumunda Bayan Müşerref Üstündağın başkanlığı altında bir heyet çalışmağa başlamıştır.

Askerlik işleri

333 doğumluların ilk yoklamaları

333 doğumluların ilk yoklamalarına başlanmış olduğundan Eminönü, Fatih, ve Bakırköy mıntakalarında ikamet eden taşra şubelerine mensup 333 doğumlu yabancı erlerin 15.1.937 perşembe gününden itibaren her gün Sultanahmette Dikilitaş karşısındaki yabancı Eminönü askerlik şubesine nüfus cüzdanlarile gelmeleri ilân olunur.

Günlük RADYO Programı

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,5 havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 14,00 muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,2 Konferans. Suat Derviş tarafından. 20,0 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Türk musikisi heyeti. 21,30 saat ayarı. Orkestra. 22,00 jans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 plâkla sololar. 23,00 Son.

Polis Haberleri

Para için kırılan camlar

Kumkapıda sâkin Kemal adında biri dün akşam evinde otururken kardeşi Kemal eve gelmiş, para istemiştir. Kardeşi kapıyı açmayınca eline taş alarak camları kırmağa başlamıştır.

Kemal 15 cam kırdıktan sonra yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

KUMBARAYI AÇARKEN — Kantarcılarda Süveyş mahallesinde oturan Kemal kumbarasını açarken elindeki bıçak kaymış ve üzerine saplanarak yaralanmıştır. Yaralı hastahaneye kaldırılmıştır.

KAMYON ÇARPTI — Dün saat 14,5 da Ortaköyden Beşiktaşa gitmekte olan şoför Alinin kömür yüklü kamyonu yol kenarında duran vatmanı Şükrüye çarparak zavallı adamcağızı yaralamıştır.

Ali yakalanmıştır.

KALP DURMASINDAN ÖLÜM — Arap camiinde oturan Derviş Ahmet adında bir soğancı dükkânında soğan satarken birdenbire üzerine fenalık gelerek düşüp ölmüştür. Yapılan muayenede Ahmedin kalp durmasından öldüğü anlaşılmıştır.

DAVET

İstanbul Müddeiumumiliğinden:

İstanbula geldiği anlaşılan Karaman mahkemesi âzasından Nâzımın hemen memuriyetimize müracaat etmesinin gazetenizle ilânı rica olunur.

Güneş klübünde konferans

Güneş Klübünden:

16.1.937 tarihine tesadüf eden önümüzdeki cumartesi günü saat 18,30 da Bay Hıfzı Tevfik tarafından edebiyat hakkında bir konferans verilecektir. Aza ve dostlarımızın bu toplantıya şeref katmalarını dileriz.

Ekmek fiyatı

İstanbul Belediyesinden:

İkinci kânunun on üçüncü çarşamba gününden itibaren birinci nevi ekmek on kuruş otuz para ikinci nevi ekmek dokuz kuruş yirmi para, francala on beş buçuk kuruştur.

Yeni neşriyat

Hicran sabahı

Şair Zekeriyya Gökaytaç, şiirlerini bu isim altında toplılarak Afyonkarahisarında temiz bir şekilde bastırıp çıkarmıştır. Kitapta hece ve aruz vezinlerile ve şairin ölçülü heceli vezni adını verdiği bir vezinle yazılmış şiirler vardır. Alâkadarlarına tavsiye ederiz.

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu
TEPEBAŞI
Dram Kısmı
Bu akşam saat 20.30 da
SÜRTÜK
Son haftası
Fransız Tiyatrosu
Operet Kısmı
Bugün saat 14 de Çocuk Tiyatrosu
FATMACIK ve akşam saat 20,30 da
LÜKS HAYAT Son haftası

SARAY Sinemasında
Bu akşam saat 21 de
Zozo Dalmas'ın
iştirakile
ESKİ HAMAM
ESKİ TAS
Biletler:
40, 60, 75, 100
Yarın akşam Tan'da
ENAYİLER
HALK OPERETİ

ASILAMIYAN ADAM

Nakleden:

Hikmet Münir

— 2 —

Sadece bir yangın olmuş ve bu arada ihtiyar Kiys yanmış değildi. Yapılan tahkik ve muayeneler neticesinde anlaşılmıştı ki, ihtiyar kadının boğazı kesildikten ve kafatası ağırca bir şeyle parçalandıktan sonra yangın olmuştu. Yani, zavallı yalnız kadın evvelâ vahşice öldürülmüş, sonra yakılmıştı.

Evin ateşe verilmesinden maksat anlaşılıyordu. Cesedin yanması ve bu suretle cinayetin meydana çıkmaması..

Polisin araştırmaları, eve dört yerden ateş verildiğini meydana çıkardı. Büyük merdiven, ihtiyar Kiysin yatak odası, yemek odası ve ayrıca bir daire..

Yangını çıkarmak için parafin ve kâğıt kullanıldığı anlaşılıyordu. Çünkü bu iki şeyin de izlerine tesadüf edilmişti. İhtiyar kadının cesedi bulunduğu zaman bu ceset, tamamen değilse de, kısmen yanmış ve bozulmuştu.

Matmazel Emma Kiys altmış sekiz yaşındaydı. Babakomb köyünün sahil tarafında büyük bir köy evinde oturuyordu. Ev kendisinindi. Aile bakımından yanızdı. Yalnız iki yaşlı hizmetçi kadın bulunuyordu. Bunlar otuz kırk senedenberi matmazel Kiysin yanında çalışmaktaydılar. Bir de taze bir kadıncağız vardı ki, ihtiyar matmazele aşçılık yapıyordu. Yalnız şunu da söylemeği unutmayalım. Aynı eve çalışan ve öteberi ayak hizmetleri gören yirmi yaşlarında kadar da bir delikanlı daha vardı. Bu delikanlı evde yegâne erkekti. Adı Con Li idi.

İhtiyar Matmazel Kiys, eli açık bir insandı. Con Li, cinayet vukubulmadan çok önce de onun hizmetinde bulunuyordu. Fakat bir ara ayrıldı. Ve bahriyeye girdi. Çok sürmeden çürüğe çıkarıldı. Ve gene Matmazel iyi kalpli Kiysin delâletile bir başka eve alındı. Lâkin o evde bulunduğu müddetçe Con Li rahat edememiş ve bazı gümüş takımlar çalmıştı. Yakalanıp altı ay ağır cezaya mahkûm edildi.

Con Li, altı ay cezasını gördükten sonra serbest bırakıldı. Fakat ortada kalmıştı. Kendisine bakan yoktu. İtibar eden yoktu. Çünkü artık lekeli bir adam olmuştu. Matmazel Kiys tekrar onu himaye etmek istedi ve yanına aldı.

Con Li, kendisi de bu ihtiyar kızcağızın, dünyadaki insanların en iyisi olduğunu önüne gelene söylüyordu. Nasıl söylemesin ki en büyük şefkati ondan görüyordu.

Con Li, kendisini himaye eden bu kadını öldürdü mü, öldürmedi mi, orası da bir zamanlar şüpheli kalmıştır. Fakat muhakeme neticesinde juri heyeti Con Linin, Matmazel Kiysi öldürdüğü kanaatine varmıştı.

Con Liye sorulduğu zaman şöyle diyordu:

"— Ben juri heyetinin kararına birşey diyemem. Juri heyeti, önüne konulan deliller karşısında daha başka türlü hareket edemez, beraatime hükmeyliyemezdi.,,

Con Li, Matmazel Kiys cinayetinin başından sonuna kadar bu yolda iddialarda bulunmuş ve daima masum olduğunu ileri sürmüştü.

Con Li, Matmazel Kiysin evinin alt katında oturuyordu. Yangının olduğu geceyi şöyle anlatıyor:

"— Uyuyordum. Birdenbire (Yangın var!) feryadı ile uyandım. Derhal odadan çıktım ve üç kadın hizmetçinin merdiven başında telâş için. de olduklarını gördüm. Bir tanesi şöyle haykırıyordu:

— Matmazel Kiys nerede? Aman onu bulalım.

Con Li bundan sonra hemen hanımın yatak odasına koşmuş, fakat onu orada görememiş. Bu sırada ev, muhtelif yerlerinden ateş ve duman içerisinde bulunuyordu. Gerek Con Li gerek diğer üç kadın hizmetçi, evin alt katından üst katına kadar bütün odalarına koşuşmuşlar. Fakat Matmazel Kiysi hiç bir yerde bulamamışlar.

Nihayet Con Li yemek odasına doğru gitmiş. Oda duman içinde.. Li pencerelerden birini açmağa çalışıyor. Fakat pencere kilitli. Li., dirseğile cama saldırıyor, hattâ dirseği kesilip kan içinde kalıyor. Tam bu dakikada kadın hizmetçiler, Matmazel Kiysi bulduklarını bağrışarak bildiriyorlar. Kadıncağız yerde gecelik elbisesile yatıyordu. Vucudunun yarısı yanmıştı. Ve bir kan yığını içinde bulunuyordu.

Con Li vaziyeti böyle anlatıyor. Fakat vaka mahalline polis geldiği zaman Con Liyi tevkif ettiler. Con Li evde bulunan yegâne erkekti. Netice itibarile, bu dehşette bir cinayeti ancak onun kuvvetinde bir adamın işliyebileceğine hükmedilmiş olacaktı.

(Yarın devam ediyor)

Anasını Gör Kızını Al

Roman — Yazan: *Sermet Muhtar Alus* — No. 74

Tazenin, İstanbul içinde, hattâ dünya yüzünde, güzellikte bir menendi daha bulunmadığından, görenin ağzı açık kaldığından tutturup tepesinden topuğuna kadar vücudunun her bir azasını, endamını, cazibesini, sıcakkanlılığını öyle bir tarif etmişti ki gencin ağzının suyu akmıştı; zavallıcık âdeta sihirlenmişti; masallardaki gibi kulaktan âşık olmuştu.

Cevabı kestirip attı:

— Böylesini kimseye kaçırmam. Kaçırmak da hem günah, hem enayilik. Seza Hanım benim olacak. Bu uğurda bütün fedakârlıkların hepsini yapmağa hazırım ve hepsini yapacağım... Sözüm söz; sözünden dönen, dininden dönmüş sayılır..

Abdurrahman Efendiciğim, maalesef daha yeni tanıştık. Tabii daha beni pek bilmezsin, fakat bilenlere sor. Ben tükürdüğümü yalamam. Yalnız, kendisini bir defacık görmekliğim, iki kelime konuşmaklığım da lâzım, öyle değil mi ya?.. Ona da olur diyorsun, o halde bu iş bitmiş sayılır.

Seza Hanımı görmeyi, ertesi gün değil, daha öbürgüne kararlaştırmışlardı. Kör, Hafizeden hiç bahis açmamıştı. Gidilecek yer için de şöyle demişti:

— Taha paşayı menfurun çırak çırakarılmış emekdarlarından, namı sabıkı Aşkıdil ve namı hazırı Asiyanım olan bir hatunenin evine gelir, orada görürsün paşa zadem!..

Abdurrahman, Taksim bahçesinin yanındaki sokakta, araba kapısının önünde Eda ile işi pişiriken, Ekmel Beyi Hafizeye nasıl getireceğine bir yol bulmuştu hani.. Eskice bir elbise giydirip koca karının ahret oğlu diye eve sokmak..

Bunu bir vezir evlâdına teklif edemezdi ve etmemişti de.. Komşuların ağzı açılacakmış; dedikoduyu tutturacaklarmış; mahalle çalkanıp çalkanıp durulacakmış..

Adam sendeee!.. Kızı mahallede bir daha kim görecek ki?.. Üç beş günün içinde çekileceği yere çekilecek. Kim ne derse desin...

Şimdi, ehemmiyetli olarak, bir cihet daha kalıyordu. Vezir zade, Edanın görüldüğü ve hayıldığı fotoğraftaki gencin kimbaşkası. Onun tabantabana zıddı. O beyaz, tombul, gayet yakışıklı; bu kara, saska, gayet çirkin.. Kız görünce, ister misin (resimdeki delikanlı bu değildi!) diye kalkışsın; (İstememde iştemem; beni boyumca altına gark etse makbulüm değil) desin..

Kör, buraları kurarken bir (adam sendee!) daha çekmişti... Onun kolayı var.

— Bir haftadır, nizanteri denilen marazı menhustan esirfiraşmış; sancıdan kıvrana kıvrana, desturun helâya taşınmaktan hali bitmiş. Bu sabah biraz gözünü açmış. Yataktan zorla kaldırıp getirdim!.. diyiverir.

Dağlar gibi adamlar, yüzünüze gülerler, biraz ishal olunca, ve yahut kuvvetlice bir müshil alınca, birkaç gün de hasta yatınca vücutça çöküveriyor ve eriyiveriyor... Bu da insan..

. . . . . .

Abdurrahman, Soğanağadaki kontaktan çıkınca doğru evinde soluğu aldı.

— Ulan Arap, yine müjdem var. Takzilleri!.. diyerek içeri girdi. Cebe attığı üç banknotun ikisini saklamış, potinin arasına sokmuştu. Birini çıkardı. Çenesine sürdükten sonra uzattı:

— Al, ilk dalyayı!.

Karı koca, sarmaş dolaş oldular. Biribirlerine sarılıp Polka oynar gibi bir iki döndüler. Kör, gürledi:

— Biraz rakımız olacak. Mezelik bir şey bul; çabuk tepsiyi kur. Keyfimiz yerinde iken bir iki tane atalım!..

Karısı kapıdan çıkarken, bir gürle ne daha:

— Uzun boylu hazırlığa kalkışma. Bir taraftan feraceni giy, seni bir yere göndereceğim!..

Arap Ziba, iki dakika evvelki neş'esini unutup çemkirdi:

— Neee?. Beni bir yere mi yollayacaksın?.. Yenikapıya, yahut Lângaya, rakı aldırmağa değil mi?.. Önüme bin lira sayasan gitmem; kapı eşiğinden adımımı atmam.. Anladım kafanı dumanlayıp beş liranın altından gireceksin, üstünden çıkacaksın!..

Yekçeşim,, hariçtekilere karşı ne kadar lisanı kâtip, edepli erkânlı, arif zarif ise evde de inadına o kadar dili perhizsiz, mamelesi kaba, tulumbacıdan beter...

Karısının göz kandilinin pırpırına bir okkalı küfür veriştirdikten sonra,

— Ulan marsık, dedi, ne makamda zırlayacağını bilmeden, leş ağzını açıp ortalığı kokuya boğma!..

Dalaşmaları hiç eksik değildi. Gece gündüz saç saça, başbaşaydılar. Beş dakika sonra ne var?.. Bir şey yok..

Ziba,

— Ne dedin, ne dedin? Söylediğini bir daha tekrarla bakayım kör nikoli!.. diye atılıp gırtlak gırtlağa gelmelerine ramak kalmışken, Abdurrahman aşağıdan aldı:

— Arapçığım, şimdi çekişmenin sırası değil. Seni Hafize karının evine yollıyacağım. Bizim sağmal ineği, anlamadın mı be vezir zadeyi, yarın değil öbür gün oraya götürüyorum. Piçle karşılaştıracağım!..

Eda ile o gün işi nasıl pişirdiğini, sonra Abdülvehhap Paşanın konağına gitiğini, oğlile görüşüp böyle mutabık kaldıklarını anlattı.

Arap Ziba yumuşamıştı:

— Orasını ne bileyim ben, kerametim mi var?.. Önden söylese ne a münasebetsiz adam!.. diye söylene söylene çıktı.

Yarım şişe rakile birkaç dilim pastırma, küçük bir kâsede lâhna turşusu, biraz da zeytin getirdi. Kocasile kadeh tokuşturup rakıyı yuvarladıktan sonra yine odadan çıktı. Yeldirmesini giymiş olarak geldi; sordu:

— Şimdi Hafizeye ne söyliyeceğim?

— Diyeceksin ki Vezirzade yarın değil öbürgün, onun evine gelecek; öğleden evvel, iki buçuk, üç arası, beraber geleceğiz. Edayı bu geceden görsün; kulağını büksün. Ben kızla uzun uzadıya görüştüm, lâzım gelen tertibatın hepsini yola koydumdu ya. Maamafih, sen de tekrarla... Bugün pazartesi, yarın salı. Eda çarşamba sabahı gayet erken, güneş doğmadan Hafizenin evinde bulunmalı.. Arada bir gün var, bir yarım var. Bu 24 saat zarfında her hazırlığını yapsın, tamamlasın; bilhassa kocasına karşı ne ağız kullanacaksa kullansın; yakayı kurtarıp dediğim saatte oraya gelsin...

. . . . . .

Bu sıralarda Kemankaş Şahap Bey ne âlemlerde, biraz da oraya gelelim:

Şahap biçaresi, başına gelecekler içine önceden doğmuş gibi, günden güne perişanlaşmada. Karadenizde gemileri batmıştan farksız. Yalnız ruhça değil, vücutça da hali harap... Dibi delinmiş bir çuval gibi boşalıyor, etten ve candan da oluyordu. O kalıplı kıyafetli, hayli cüsseli adam, akşama sabaha bir kuru kemik olup çıkacak.

Yukarıda dedikti, yine tekrarlıyalım. Eda, son günlerde torbadakilerin çoğunu çıkartmıştı. Piç Edalığını, eski patavatsızlığını, terbiyesizliğini, ağzı bozukluğunu yine takınmıştı.

Kocasını gördüğü anda, domuz görmüşe dönüyordu. Tiksinen, iğrenen bir tavırla hemen dudaklarını büzerek bir tarafa çarpıtma; kaşları çatma; surat buruşturma...

Şahapcık:

— Yine mi rahatsızsın, yine mi seni horozlar gagaladı, sultan?. Söyle, bildir bana; nerenden müştekisin aliyetüşşan?. derken, haydi bir aksilenme ve edepsizlenme:

— Elinin köründen müştekiyim.. Çattık be, hâlâ pişmiş kelle gibi sırıtıyor... Pandomina soytarılığından başka işin yok mu senin? Bayram yerinde değiliz, çek arabayı!...

Adamcağız: (İnnallâhe maassabirin!), (Essabrü miftahülfereç), (hasbinallâh venimelvekil!) leri içten çekerek bir köşeciğe sinerken, bir seslenme:

— Hişşt, bana bak. İkide bir sultanı, aliyetüşşanı karıştırıp durma. Burada sultan multan yok, anladın mı iki gözümün hiçbiri?.. *(Arkası Var)*

Mm. Simpson

Amerikalı bir gazeteciye hatıralarını anlatan ve gazeteci tarafınran da bütün dünya gazetelerinde neşredilen hatıraları için Madam Simpson bu maceraların hakikate uygun olmadığını söylemektedir. Yalnız Amerikalı gazeteciye "kendisinin hakikate uygun bir portresini çizmek için,, müsaade vermiştir. Bundan başka, Amerikalı gazetecinin kendisile üç batın öteden kardeş çocuğu olduğunu, Amerikadaki adete göre, bunun için, bu ünvanı taşıyamıyacağını da ilâve etmektedir.

Nevbold Noyes, Madam Simpsonun bu itirazına şu cevabı veriyor:

"Ben esasen bu maceraların yazılma sına sabık kralın müsaade ettiğini değil, bunların neşredilmesini tasvip ettiğini söylemiştim. Madam Simpson da kendisinin hakikate uygun portresini çizmeme müsaade vermişti. Fakat, Vind sor dükünden bahsetmeden Madam Simpsonu nasıl anlatabilirdim?,,

BORSA

12 - 1 - 937

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır

PARALAR

* Sterlin	622,—	* Şilin Avus turya	28,—
* Dolar	126 —	* Mark	28,—
* Frank	114,—	* Zloti	24,—
* Liret	125,—	* Pengo	24,—
* Belçika Fr	5,—	* Ley	14,—
* Drahmi	22,—	* Dinar	52 —
* İsviçre Fr	575,—	Yen	—
* Leva	23,—	* Kron İsveç	32 —
* Florin	66,—	* Altın	1043 —
* Kron Çek.	80 —	* Banknot	245 —
Pezeta	—		

ÇEKLER

* Londra	621,—	* Viyana	4.2275
* Nevyork	0.7935	* Madrid	7.56
* Paris	16 95	* Berlin	1 9660
* Milâno	15.08	* Varşova	4.1867
* Brüksel	4.69	* Budapeşte	4.3880
* Atina	83.2450	* Bükreş	107.59
* Cenevre	3 4440	* Belgrad	34 30
* Sofya	64,4125	* Yokohama	2.7725
* Amsterdam	1.4484	* Moskova	25 10
* Prag	22 605	* Stokholm	3,12 72

ESHAM

İş Bankası	10 —	Tramvay	8,0.
Anadolu	22 50	* Çimento	13,50
Reji	18	Ünyon Del.	0,00
Şir. Hayriy	,—	Şark Del.	,00
* Merkez Bank	95.	Balya	,00
U. Sigorta	,00	Şark m. ecza	—
Ponomonti	—,—	Telefon	,00

İstikrazlar		Tahviller	
* 1933 T.Bor. I	22 85	Elektrik	—
* . . . II	21 425	Tramvay	81,70
. . . III	21,85	Rıhtım	4,05
İstik.Dahili	94,5	* Anadolu I	86 90
Ergeni İstik.	97,5	* Anadolu II	86 90
1928 A M	—.—	Anadolu III	
* S. Erzurum	95 —	* Mümessil A	89 7

KURUN

Abone şartları

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta Birliğine girmiyen yerlere	1800	950	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Telefon

İdare: 24370
Yazı işleri: 21413
Posta kutusu: 45
Telgraf adresi: KURUN İstanbul
Basıldığı yer: İstanbul Ankara Caddesi
VAKIT Yurdu.
Sahibi: ASIM US
Neşriyat direktörü: Refik A. Sevengil

Almanyada hükûmet reisliğine geleceği söylenen Göring kimdir?

Alsas-Lorende tayyaresile Fransızlara hücum eden Göring'in Fransızlar bir mucize ile kurtulduğunu söylüyorlar

Bir müddettenberi, Almanyada dahilî bir siyaset değişikliği olacağı, B. Hitlerin bugün üzerinde bulundurduğu devlet ve hükûmet reisliklerinden hükûmet reisliğini bırakacağı ve yerine şimdi "Prusya başvekili,, ünvanını taşıyan general Göringin geçeceği söylenmektedir. Bu hususi kararın ,nasyonal sosyalistlerin hükûmete geçmelerinin 4 üncü yıldönümü olan 30 son kânunda verileceği zannolunuyor.

Bu itibarla, General Göring bugün bütün Avrupa siyaset dünyasının gözünü üzerine çevirdiği, bir şahsiyet olmuştur. Şüphesiz ki böyle bir değişiklikten sonra da Almanyanın asıl şefi gene Hitler olacaktır. Fakat Göringin Almanyanın idaresinde büyük bir rolü olacağı muhakkaktır.

Büyük harp başladığı zaman Göring tayyare zabiti çıkarak yeni mülâzim olmuştu. İlk olarak tayyaresile Alsace (Alsas) da bir manga ile Fransızlara hücuma geçti. Fakat az sonra geriye çekilmeğe mecbur oldu. Fransızlar o gün Göringin bir mucize ile kurtulduğunu söylüyorlar.

1915 de gene Fransızlara karşı çıktığı bir hücumda yaralanmış, ve gene bir mucize ile kurtulmuştu.

Nihayet 1918 de Göring Almanyanın en büyük hava filosunun kumandanı oluyor; fakat az sonra harp bitiyor. O, bundan memnun değildi ve mütareke edenlere kızarak tayyareleri teslim edeceğine yakıyordu.

Bundan sonra Almanyadan da uzaklaşmak istiyor ve İsviçreye gidip bir hava yolları şirketine pilot giriyor. Orada evleniyor.

Fakat, çok geçmeden içinde vatan hasreti duyuyor ve tekrar Almanyaya geliyor. Nihayet bir gün Münihte Hitlerle tanışıyor. Onun fikirlerine iştirak ediyor ve beraber çalışmağa başlıyorlar.

O tarihten sonra Göring Hitlerin en yakın iş arkadaşıdır. Hitler hükûmeti devirmek için ilk defa 9 sonteşrin 1923 de teşebbüse girişiyor. Bu hareketin başında Göring bulunuyor ve çarpışmada yaralanıyor.

Hrareket bu surette akim kaldıktan sonra Göring karısile beraber İtalyaya

Göring ve karısı

kaçıyor. Fakat Göring kendi hayatını kurtardığı halde, karısının hayatını tehlikeye koyuyor: Karin, yolda üşüyor ve zatürreeye tutuluyor.

Göring İtalyada bir müddet yaşadıktan sonra 1926 da affediliyor. Memleketine dönecektir. Fakat karısı hasta. O dönemiyor ve nihayet 1931 de memleketinde ölüyor.

Bundan sonra Göringin hayatında daha hareketli bir devre başlıyor: 1928 de seçilen on iki Nazi mebustan biri odur. 1930 da bu fırkanın mebusları yüzü geçiyor.

Nihayet Göring Alman millet meclisi (Reichstag) reisi seçiliyor. Nihayet 1933 senesinin 30 son kânununda Hitler hükûmete geçiyor ve Hitlerle beraber daha sıkı bir iş birliğine başlıyor.

Takvim

	Çarşamba 12 II Kâ. 30 Şevval	Perşembe 13 II. Kâ. 1 Zilkade
Gün doğuşu	7 24	7 25
Gün batışı	17.02	17.03
Sabah namazı	6 23	6 23
Öğle namazı	12 23	12 23
İkindi namazı	14,48	14.49
Akşam namazı	17.02	17 03
Yatsı namazı	18 38	18 39
İmsak	5 38	5.38
Yılın geçen günleri	13	14
Yılın kalan günleri	352	351

Gezintiler:

Unutulmayan "Rauf Yekta,,

S. Gezgin

İkincikânunun sekizinde Ankara radyosu, "Rauf Yekta" yı andı. Bir yandan bu büyük adamın hayatı, yaşayışı, yetişişi anlatılırken, bir yandan da eserleri çalındı. Kendi sucumu herkesten önce görmek âdetinde olduğum için, İstanbuldakilere bir şey demeğe hakkım yok. Fakat keşke herkes, benim gibi unutkan ve nankör olmasa idi, demekten de kendimi alamıyacağım.

Rauf Yektaya, ben, yalnız bu toprakların yetiştirdiği bir büyük adam diye gönül vermemişimdir. Ona şahsan da çok şey borçluyum. Beylerbeyindeki yuvasına yıllarca taşındım, eşiğini aşındırdım. Her gidişten minnetim ağırlaşarak dönerdim. Bu böyle iken yıldönümünü, yas dönümünü unuttum işte.

Öyle sanıyorum, ki rahmetlinin hatırası etrafında dalgalanan şu son çarpıntı da bizim Nurettin Artam'ın eseridir. O olmasa idi, radyoların antenlerinde o gerçekten "yekta" Raufun kalbi vurmıyacak, ruhu şimşeklenmiyecekti.

Rauf Yekta, bence iki kere büyüktür. Çünkü kendisi için hiç maddî verimi olmıyan bir sahada pir aşkına bütün ömrünü harcamaktan çekinmedi. O, zekâsı, ihatası, ilmi, sabrı ve yorulmazlığile hangi yola girse, zengin, meşhur olur, el üstünde taşınırdı. Fakat bir "havvarî" feragatile kendini musikiye verdi. "Meragali Abdülkadir" denberi hemen ilmî tarafı hiç işlenmemiş, sarp bir fikir ormanına daldı. Musikî tarihimize dair yazdıkları, şaşılacak derinlikte şeylerdir. Fransız musikî ansiklopedisi hazırlanırken heyet, şark için onu seçmişti. İki yıl çalıştıktan sonra, o doksan büyük sahifeye bir musikî vecizesi şeklini verdi. Provalarını kendi düzeltti, resimlerini, şekillerini kendi yaptı. Sazlarımız, seslerimiz hakkındaki bütün bilgisini oraya döktü. Bitirdiği gün, alnında gururdan yüksek bir aydınlık sezmiştim. Son provalarını bana okumuş ve uculca:

— Artık musikîmiz kaybolmaz! Demişti.

Ankara radyosunun minnettar hatırlayışı gösteriyor, ki o da kaybolmamıştır. Yalnız gönül isterdi, ki bu işi konservatuvar başarsın. Türkiyede ona özünden daha çok borçlu hiç bir yer ve hiç bir kimse yoktur.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 221775,15 lira olan 65000 normal, 3825 makas, 3500 köprülük kayın travers ile 100 adet meşe makas traversi 28—1—1937 Perşembe günü saat 15,45 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 12338,67 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî Gazetenin 7—5—1936 G. 3297 No. lı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde a - lınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14, 45 - e kadar komisyon re - isliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler beheri 1109 kuruşa Ankara, Eskişehir, İzmir ve Haydar- paşa veznelerinde satılmaktadır. (187)

Istanbul Belediyesi Ilânları

Numarası	Adet	
1/2	30000	Beyaz
1	1150000	Beyaz
2	35000	Kırmızı
3	44000	Yeşil
	1259000	
	300000	Nümune kapsülü
	1559000	

Menba su kaplarında kullanılmak üzere lüzumu olan yukarıda numara ve mikdarları yazılı kapsüller açık eksiltmeye konulmuştur. Bu kapsüllerin beher bin tanesine 155 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Kapsüllerin nümunelerile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve 181 lira 24 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 14/1/937 perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (3862)

Açık arttırma ilânı
Belediye Sular idaresinden:

İdaremiz depolarında mevcut 20000 adet boş çimento çuvalı açık arttırma ile satılacaktır.

1 — İstekliler bu iş için tanzim edilen şartnameyi parasız olarak levazım servisinden alabilirler.

2 — Arttırma 25 ikincikânun 937 günü saat 15 de Taksimde İdare Merkez binasında yapılacaktır. (193)

Bütün ümidim
İş Bankasının Kumbarasında!

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy — Köprübaş Tel. 42362. Sirkeci Mühürdar Zade Han telefon: 22740

Mersin Perşembe Postası

Yalnız bu haftaya mahsus olmak üzere SADIKZADE vapuru 14—1—37 Perşembe günü Mersin postasına saat 16,30 da kalkacak ve İzmire Cumartesi sabahı varacaktır. (189)

Beşiktaş İcra Dairesinden:

Bir borçtan dolayı tahtı hacza alınıp paraya çevrilmesine karar verilen ve hâlen bir karoserile noksanları bulunan bir motörden ibaret kalan Doç markalı otomobilin 18.1.937 pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Beşiktaşta Şair Nedim caddesinde 76 numaralı enkazcı Mehmedin deposunda açık artırma suretile satılacağından talip olanların muayyen gün ve saatte satış mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (V. No. 20238)

Lice Sulh Hukuk Mahkemesinden:

930 yılında çekirgelerin yok edilmesi için Diyarbekir Ziraat bankasından ameliyenin sonunda geri çevirmek üzere Licenin Hani nahiyesi eski belediye reisi Aliye teslim edilen alât ve edevatın adı geçen Ali tarafından noksan olarak iade edildiği iddiasile Lice Hazine vekilinin açmış olduğu tazminat davasının carî muhakemesinde dava edilen Aliye davetiye tebliğ edildiği halde gelmediğinden hakkında gıyap kararı verilmesi takarrur etmiş adı geçen Alinin hukuk usulü muhakemeleri kanununun meskeni belli olmadığından tebligatın 141 inci maddesi mucibince ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olmakla dava edilen muhakemenin bırakıldığı gün olan 23.1.937 cumartesi günü saat sekiz buçukta Lice Sulh hukuk mahkemesinde bulunmadığı takdirde hakkında muhakemenin gıyabında yürütüleceği ilân olunur. "3703,,

Istanbul Levazım âmirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Ordu Hastanleri için bir yirmi beş eninde iki yüz otuz sekiz bin üç yüz metre patiska bir Şubat 937 Pazartesi günü saat on beş otuzda İstanbulda Tophanede Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli yüz kırk yedi bin yedi yüz kırk altı liradır.

İlk teminatı sekiz bin altı yüz otuz yedi lira otuz kuruştur. Nümunesi İstanbulda Tophanede Satınalma Komisyonunda görülebilir. Şartnamesi yedi yüz kırk kuruş mukabilinde Komisyondan alınır. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. (285) (164)

* * *

Yedek Subay Okulu için 4380 metre yatak ve yastık çarşaflığı bez 2—Şubat—937 Salı günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 3153 lira 60 kuruştur. Şartname ve nümunesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Komisyona gelmeleri. İlk teminatı 236 lira 52 kuruştur. (296) (165)

* * *

Yedek Subay okulu için 3000 adet yün fanila 29—İkincikânun—1937 Cuma günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 5970 liradır. İlk teminatı 447 lira 75 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. (291) (189)

Yeni çıktı

Dün ve Yarın Tercüme külliyatı
Numara 62

Virgile
L'eneide
2

Maurice Rat
Ahmet Reşit

VAKIT

1550

Fiyatı: 100 kuruş. VAKIT Kitabevi İstanbul - Ankara caddesi. Telf: 24370

Sahibi: ASIM US — VAKIT Matbaası Neşriyat Direktörü: Refik A. Sevengil

Istanbul Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

Kor Birlikleri ihtiyacı için Fairbanks marka 1000 kilo tartar 10 adet baskül açık eksiltme suretile alınacaktır. İhalesi 23—1—937 Cuma günü saat 16 dadır. Teminatı 165 lira 75 kuruştur. İsteklilerin belli gün ve saatte kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgelerle birlikte Çorluda Kor Satınalma Komisyonuna müracaat etmeleri. (190)

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesi kararlaştırılan buz yapmağa mahsus iki adet büyük demir kazan, 20 metro mikâbında iki adet büyük kazan borusu, 5 adet kısa boyda borular, iki adet ayaklı büyük demir kazan, 40 adet buz kalıbı 20 adet hurda saçlı küçük kazan, ve boru parçaları, 15 adet boru parçaları, bir adet küçük tekerlekli adi kira arabası, 5 adet tuğla kalıbı, bir adet iki kanatlı tuğla kalıbı ve demir çark, ve iki ayağından ibaret demirler Şişlide Hürriyeti ebediye tepesinde Bulgar hastahanesi arkasında 85 numaralı tuğla harmanında açık artırma ile satılacağından talip olanların 14.1.937 musadif perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar mahallinde hazır bulunacak olan memuruna müracaat eylemeleri ilân olunur.

(V. No. 20237)

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044.

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Haydarpaşa hastanesinin kinciteşrin 937 sonuna kadar ihtiyacını karşılamak üzere 3350 tavuk ve 1825 piliç alınacaktır. Tavuğun bedeli 2337 lira 10 kuruş, pilicin ise 864 lira 75 kuruştur.

2 — Şartnamesi tavuk ve pilic her gün komisyonda görülebilir.

3 — Eksiltme 27—I—937 çarşamba günü saat 14,5 de Selimiye satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme açık eksiltme suretile olacaktır.

5 — Tavuk ve pilicin teminatı 243 lira 89 kuruştur.

6 — Bu işe girecaklerin bu işle meşgul olduklarına dair resmî vesika ibraz etmeleri meşruttur. (65)

Istanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Istanbul komutanlığı birlikleri için 85 lik 24 telli keten 1300 metre bohça tum açık eksiltme ile ihalesi 20 [illegible] 937 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 1755 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklerin 132 liralık teminat makbuz veya mektuplarile beraber ihale günü vakti muayyenine Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri (217) (16)

ZAYİ

1341 senesinde Gelenbevi ortamektebinden aldığım tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Süreyya